

Залучення інформаційних технологій забезпечує поєднання вивчення матеріалу класичної біології з новітніми досягненнями різних галузей біологічних знань, що динамічно розвиваються.

Інформатизація системи педагогічної освіти багатоаспектний системоформуючий процес, що об'єднує збір, накопичення інформації, її передачу, інтеграцію накопичених баз даних в освітній процес.

Таким чином, втілення інформаційних технологій у теорію і практику педагогічної освіти є невід'ємною частиною сучасного розвитку цього процесу в Україні.

Список використаних джерел:

1. Климишин О. С. Освітні аспекти природничо музейної комунікації / Климишин О. С., Дяків Х. І., Позинич І. С. // Наукові записки державного природознавчого музею. – Львів, 2015. – Вип. 31. – С.15-22.
2. Климишин О. С. Завдання інформаційно-аналітичної функції природничих музеїв: матеріали IV Міжнародної наукової конференції [Природничі музеї: роль в освіті та науці] / Національний науково-природничий музей НАН України; за ред. І. Загороднюка. – Київ, 2015. – Ч.2. – С.28 – 30.
3. Яковлев И. П. Интеграционные процессы в высшей школе / И. П. Яковлев. – Л., 1990. – С. 76 - 82.
4. Шевчик Л. О, Грод І. М. Огляд колекції птахів ряду Горобцеподібні (Passeriformes) закритої експозиції зоологічних фондів кафедри ботаніки та зоології Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка / Грод І. М., Шевчик Л. О.// [Стан природних ресурсів, перспективи їх збереження та відновлення]: збірник матеріалів III Міжнародної науково-практичної конференції / упор. Василь Стахів, Надія Стецула. – Дрогобич: Редакційно-видавничий відділ Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, 2016. – С.61-64.

ВИКОРИСТАННЯ ВІДЕО В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ

Янишин Назарій Миколайович

магістрант спеціальності «Середня освіта. Інформатика»,
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка
grymax55@gmail.com

Балик Надія Романівна

кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри інформатики та методики її навчання,
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка
nadbali@fizmat.tnpu.edu.ua

XXI століття – це переломний момент переходу до високотехнологічного інформаційного суспільства. Ця тенденція спостерігається по всьому світу. Глобалізація та інтеграція соціальних, економічних і культурних процесів, які спостерігаються у світі, перспективи розвитку української держави на найближче майбутнє вимагають глибокого переосмислення та оновлення системи освіти.

У сучасному світі для багатьох галузей людської діяльності у декілька раз зросла частка інформації та знань. Знання стали рушійною силою і основним товаром, а фундаментом розвитку сучасної економіки у світі стають корпорації, які створюють та використовують знання. Пов'язують з цим швидкий розвиток

інноваційних технологій та процеси глобалізації технологій. Поява глобальної економіки знань та технологій запустила процес удосконалення та якісного підвищення людського інтелектуального потенціалу, роблячи акцент на галузь освіти. І ставить на передній план науку серед інших чинників суспільного розвитку.

Як наслідок цих процесів, постала гостра необхідність пристосувати системи освіти до нових стандартів та обставин які склалися. Поруч з іншими надважливими завданнями, великої ваги набувають, насамперед, підготовка суб'єкта до повної самостійної діяльності в технологічних умовах майбутнього, у якому інформаційна та соціальна компетентності стають обов'язковими та необхідними компонентами будь-якої професії [1].

Фахівці у цій сфері відзначають, що використання навчально-методичних відеоматеріалів сприяє у студентів формуванню та розвитку комунікативної компетентності та підвищенню мотивації під час вивчення дисципліни і є сучасною «золотою жилою» навчального матеріалу. На превеликий жаль, якість навчального відео не завжди відповідає високому рівню, тому розробка та стимуляція науково обґрунтованого підходу до створення нового та якісного навчального відео залишається актуальним на сьогоднішній день. Одним із вагомих засобів комунікації викладача із студентами має стати відео продукт, який буде не тільки цікавим, інтерактивним сучасним, пізнавальним, а й надасть можливість персоналізувати навчальний процес.

Освіті необхідні зміни, оскільки сьогоднішні учні та студенти належать до нового Інтернет-покоління (покоління Z), яке вирросло і сформувалось у повністю цифровому середовищі. Інтернет-покоління «зв'язані» між собою, завдяки соціальним мережам, месенджерами та технології Інтернет в цілому. Інтернет-покоління демонструє незалежність, вони впевнені у власних силах та готові проявити себе. У становленні успішної, творчої та соціально активної особистості величезну роль відіграє наставник, вчитель, педагог.

Для того, щоб виховати успішну націю, яка є конкурентоспроможною, активною, творчою та зацікавленою у майбутньому, потрібно змінювати насамперед педагогічну науку з урахуванням бажань, потреб та можливостей покоління Z. Інформаційні та комунікаційні технології є важливими інструментами у навчальній діяльності. Вводиться навчання на відстані, відкриті онлайн освітні ресурси, часто використовують змішане (гібридне) навчання [2]. Інструментарій сучасних інформаційних, медіа- і комунікаційних технологій потрібно постійно розширювати. Навички в галузях цифрових технологій стають все далі більш необхідними. Викладачі повинні навчитися використовувати принцип мотиваційного дизайну, медіа-ресурси для навчання і медіа-інструменти для створення ефективних продуктів навчальної комунікації (відео/аудіо, веб-лекції, вебінари тощо).

У більшості розвинених країнах світу відео розглядають як досить ефективний засіб для організації навчальної діяльності. Наприклад у Великій Британії та США ще у 2006 році почали впроваджувати цифрові відео для підготовки вчителів [3]. У 2008 році вийшла стаття «Майбутні вчителі зможуть

створювати відео», основний меседж якої був, як допомогти вчителю перебороти страх перед сучасними технологіями та розпочати їх використання у навчальному процесі. Кожної миті у світі кількість відео навчального призначення збільшується. Це зумовлено швидким розвитком технологій.

Навчальне відео можна класифікувати за:

- призначенням (цілями);
- технологією створення;
- технологією застосування.

За призначенням навчальне відео поділяють на:

1. Відеоінструкції (демонстрація, показ деяких практичних дій з чим-небудь, скринкасти з показом людини, що говорить повністю, частково або взагалі без показу з голосом за кадром, або без голосу взагалі).

2. Відеолекції (систематизований виклад теми, що складається з кількох питань з послідовним і логічно продуманим показом лектора за трибуною, або біля дошки, або перед екраном або тільки ілюстрованого лектором пояснювального матеріалу, або його записів на дошці / планшеті).

3. Відео-ілюстрації, спеціально підібрані і складені викладачем з будь-яких внутрішніх або зовнішніх джерел і призначені для глибшого розуміння окремих питань у досліджуваному курсі. Такі ілюстрації доцільно супроводжувати практичними або творчими завданнями для студентів: відповісти на певні запитання, підготувати есе, записати самостійно на відео результат практичної роботи студентів.

У процесі навчання доцільним є використання навчального відео, оскільки слухове та зорове сприйняття є домінуючими каналами сприйняття інформації. Використовуючи відеоматеріали, ми значно покращуємо ефективність навчального процесу, спонукаємо до комунікативної діяльності та дозволяємо засвоїти до 65% матеріалу. Існує велика кількість сучасного програмного забезпечення для створення відео, які у свою чергу дозволяють урізноманітнити викладений матеріал за допомогою анімованих презентацій, оригінальних сценаріїв, різноманітних сюжетних ліній.

До них можна віднести он-лайн сервіси та програми для створення:

- відео презентацій;
- скринкастів, відеозаписів того, що відбувається на моніторі, з можливістю додавання звукового супроводу і коментарів учителя;
- комп'ютерного скрайбінгу – матеріал ілюструється ніби «на льоту» малюнками на білій дошці чи аркуші паперу. Цей інструмент дозволяє створювати цікаві сюжети для різних уроків;
- YouTube як відеотека для створення відеоуроків на інших платформах та сервісах, наприклад, сервісу TED-Ed та ін.

Сучасні студенти мають низку характеристик, які кардинально змінюють традиційний освітній процес. Розуміючи ці особливості, педагог може змотивувати студентів, активізувати їх навчально-пізнавальну діяльність і, як результат, покращити ефективність і результативність навчання. Педагогічний вплив повинен бути спрямований на досягнення високих освітніх цілей, які

визначаються тим, кого навчають, – майбутнього члена суспільства. У сучасному світі педагог повинен вміти швидко реагувати на виклики сьогодення, постійно вчитися, буди фахівцем у своїй галузі науки та не боятись впроваджувати нові технології в освітній процес.

Список використаних джерел:

1. Балик Н.Р., Шмигер Г.П. Формування інформаційних та соціальних компетентностей студентів з метою їх професійної підготовки у педагогічному університеті. Науковий огляд. – 1(22) – С. 14-21, 2016, ISSN 2311-4517
2. Балик Н.Р., Шмигер Г.П. Технологія змішаного навчання у процесі вивчення сучасних інформаційних технологій студентами хіміко-біологічних факультетів педагогічних університетів. Наукові записки ТНПУ імені Володимира Гнатюка. Серія: Педагогіка. – 1 – С.9-17, 2011.
3. Hernandez-Ramos, P. Aim, shoot, ready! Future teachers learn to ‘do’ video.// British Journal of Educational Technology. – 38(1) – pp.33–41, 2007.

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН

Бигар Ганна Павлівна

кандидат педагогічних наук, доцент,
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Прокоп Інна Степанівна

кандидат педагогічних наук, доцент,
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Піц Ірина Іванівна

кандидат педагогічних наук, доцент,
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
hanna-bugar@yandex.ua

Підготовка фахівців на сучасному етапі розвитку освіти вимагає використання інноваційних технологій. Це пов'язане з тим, що підвищилися вимоги до їх професійної компетентності. А забезпечити це можливо шляхом використання сучасних технологій. Проблема застосування інноваційних технологій у навчальному процесі розглядалася в працях багатьох дослідників як в Україні, так і за кордоном. На методологічному і технологічному рівнях проблему розглядали Алексюк, В. Беспалько, В. Бондар, Б. Блум, Н. Ничкало, Л. Романишина, С. Сисоєва та інші.

Аналіз науково-педагогічних джерел, вивчення практики впровадження інновацій у навчальний процес закладів вищої освіти дозволили визначити суперечності, які є спільними для фахівців різного профілю. До таких ми віднесли суперечності між: збільшенням обсягу фахової інформації та недостатньою кількістю годин на засвоєння такої інформації; потребою в впровадженні інноваційних технологій та станом наявності їх у реальному освітньому процесі; необхідністю методичного забезпечення підготовки фахівців та наявністю сучасного методично-наукового комплексу.